

הביטוח הלאומי
אגף קרנות

קול קורא להגשת בקשות לפיתוח מענים ייחודיים לנוער וצעירים בתחום בריאות הנפש

21/1/2024

BTL

תוכן

0.....	קול קורא להגשת בקשות לפיתוח מענים ייחודים לנוער וצעירים בתחום בריאות הנפש
1.....	תוכן
2.....	מי אנחנו?
2.....	הקרן למפעלים מיוחדים
2.....	תקציר קול קורא
3.....	פרטים כלליים
3.....	תנאי סף
4.....	רציונל
4.....	רקע
5.....	הצורך
7.....	מעני טיפול ושיקום:
7.....	תוצאות רצויות
8.....	מענים ראשוניים:
8.....	מעני טיפול ושיקום:
9.....	הסיוע שאנחנו מעניקים
10.....	גובה הסיוע
11.....	תהליך בחינת הבקשות:
12.....	לוח זמנים לבחינת הבקשות
13.....	מדדי בחינת הבקשות
13.....	העדפות:
14.....	יש שאלות?
14.....	הערות כלליות
14.....	הרחבה על רציונל ומקורות נוספים

מי אנחנו?

קרנות הביטוח הלאומי הינן קרנות לאומיות המובילות השקעות חברתיות בישראל. הקרנות פועלות לצמצום פערים חברתיים וקידום איכות החיים של אוכלוסיות בסיכון באמצעות מימון, פיתוח, הקמת תשתיות, מיזמים ותוכניות, חדשניות ואפקטיביות, וזאת תוך שותפות עם משרדי ממשלה, רשויות, קרנות, ארגונים ויזמים חברתיים.

הקרן למפעלים מיוחדים

הקרן למפעלים מיוחדים מסייעת בפיתוח של תכניות ומיזמים חברתיים עבור אוכלוסיות במצבי סיכון ובכללן ילדים בני נוער ומשפחות, אנשים עם מוגבלות, נשים, מתמודדי נפש, אוכלוסיות ייחודיות, קשישים ועוד. פעילותה של הקרן מכוונת לפיתוח מענים להתמודדות עם אלימות, התמכרויות, עוני, זנות, פגיעות מיניות, מניעת נשירה, אבטלה ועוד. רבים מהמיזמים החדשניים אותם הובילה הקרן, הפכו לשירותים חברתיים מחוללי שינוי. עשייתה של הקרן, תורמת למימוש ייעודו של המוסד לביטוח לאומי, ומקדמת מוביליות חברתית, הפחתת התלות בקצבאות ושילוב מיטבי בחברה.

תקציר קול קורא

אירועים טראומטיים, בין אם האדם נחשף אליהם באופן ישיר או עקיף, עשויים להביא להתפתחות של מצבים נפשיים קשים ובהם הפרעת דחק פוסט טראומטית (PTSD), דיכאון, חרדה, ועוד. קיים מנעד שירותים ותוכניות, החל במענים ראשוניים, אשר מכוונים לצמצום הסיכוי לפיתוח מחלה נפשית בעקבות האירוע הטראומטי, ועד מעני טיפול ושיקום, הצורך בשירותי בריאות נפש ממוקדי טראומה הוא גדול, ואולם, מערכת בריאות הנפש בישראל מתמודדת היום עם קשיים ואתגרים רבים, ובהם בולטים במיוחד האתגרים והחוסרים בתחום הנוער והצעירים. אוכלוסייה זו מצויה בסיכון מוגבר לפיתוח קשיים נפשיים, ובפרט לאחר משבר הקורונה ואירועי מלחמת חרבות ברזל.

לאור האמור לעיל, הוחלט בקרנות הביטוח הלאומי להשקיע בפיתוח מענים חדשניים לנוער וצעירים, בין הגילאים 12-21 אשר נחשפו באופן ישיר או עקיף לאירועים טראומטיים וכן לבני משפחותיהם. מדובר במענים ראשוניים וכן מעני טיפול ושיקום, אשר ניתנים בקהילה. התוצאות המרכזיות של התוכניות המבוקשות הן צמצום המקרים בהם מתפתחים מצבים נפשיים קליניים כתוצאה מחשיפה לאירוע טראומטי, וכן קידום הטיפול והשיקום בקהילה של מי שמתמודדים עם מצב נפשי הקשור לטראומה.

מועד פרסום להגשת בקשות

21/01/2024

מטרת הקול הקורא

מטרת קול קורא זה היא פיתוח מענים ראשוניים ותכניות טיפול ושיקום בקהילה (בדגש על מענים חדשניים), לבני נוער וצעירים (12-21), המתמודדים עם קשיים נפשיים בעקבות חשיפה, ישירה או עקיפה, לאירועים טראומטיים וכן לבני משפחותיהם

*אירוע טראומטי, לצורך קול קורא זה, אינו מוגבל להגדרה תחומה ויכול להיות אירוע לחימה, אלימות, תאונה, תקיפה מינית, וכדומה, בין אם האדם חווה את האירוע באופן אישי, בין אם היה עד לו או נחשף אליו ממקור משני אחר.
***יודגש כי אין מדובר באירועים הקשורים בהכרח להשלכות מלחמת חרבות הברזל**

אוכלוסיית יעד

בני נוער וצעירים בין הגילאים 12-21, אשר חוו או היו חשופים באופן ישיר או עקיף לאירוע טראומטי וכן בני משפחותיהם*

מי יכול להגיש את הבקשה

מוסדות ללא כוונת רווח, רשויות מקומיות ואשכול רשויות, בהתאם למפורט בסעיף 1 של תנאי הסף.

מועד אחרון להגשת בקשות

20/02/2024

בשעה 13:00

כנס הסברה והדרכה מקוון יתקיים ביום חמישי, ב 8 בפברואר, 2024. בין השעות 10:00-11:30 [בהרשמה מראש](#)

תנאי סף

1. מגיש הבקשה הינו ארגון ללא מטרות רווח המאוגד כחוק, ובעל אישור ניהול תקין בתוקף, ובלבד שאינו משרד ממשלתי, כגון: עמותה, חברה לתועלת הציבור, הקדש, רשות מקומית ו/או אשכול רשויות.

2. מגיש הבקשה הינו ארגון בעל לפחות שלוש שנות ניסיון בחמש השנים האחרונות, בהפעלת תכניות לבני נוער, צעירים ובני משפחותיהם המצויים במצבי סיכון על רקע של חשיפה לטראומה.
3. המענה המוצע מכון לתת מענה להיקף של לפחות 50 משתתפים בשנה.
4. אוכלוסיית היעד ומטרות הפרויקט כפי שמתוארים בטופס הבקשה עונים על דרישות הקול הקורא.
5. הארגון המגיש אינו מקבל מימון ממשרד ממשלתי עבור הבקשה המוצעת.
6. הוגש טופס בקשה מלא, כולל מילוי כל הסעיפים הנדרשים וצירוף כל המסמכים הרלוונטיים, בהתאם לדרישות הקול הקורא.

רציונל

רקע

התמודדויות נפשיות שונות עשויות להתפתח לאחר חשיפה לאירוע קשה, ובהן הפרעת דחק פוסט טראומטית (PTSD), דיכאון, חרדה, ועוד. אירועים אלו יכולים לכלול לחימה, אסון טבע, תאונה, פגיעות מיניות, אירועי אלימות וכדומה. בין התסמינים השונים של מצבים נפשיים אלו ניתן למצוא חוויה מחדש של הטראומה, הימנעות מגורמים שמזכירים את הטראומה, תחושת מאוימות מתמשכת, העדר מוטיבציה לפעולה, הסתגרות, שינויים שליליים במצב הרוח, שינויים בעוררות ובהתנהגות, ועוד. השפעת תסמינים אלו מגוונת, ויכולה לגרום לרגישות יתר, התפרצויות כעס בלתי נשלטות, קושי בניהול קשרים, מתח מוגבר וכיוצא בזה.

התמודדות עם אתגרים הקשורים לאירועי משבר כוללת שלבים שונים על רצף הזמן. קיימות תכניות שנועדו לפיתוח וחיזוק חוסנו של הפרט, וכן חוסנה של הקהילה. בעת אירוע משבר וכן מיד בסמוך אליו, ישנם מעני חירום מיידיים וכן מענים ראשוניים, שנועדו לספק מידע והכוונה וכן התערבויות מניעתיות. מקום בו האירוע גרם למשבר נפשי, ובכלל דיכאון, חרדה, PTSD או CPTSD, ועוד, עשוי המתמודד להידרש לטיפול ו/או לשיקום, שמטרתו התערבות הוליסטית להחלמה, חזרה לתפקוד מיטבי והשתלבות מחדש בקהילה ובחברה. המענים הקיימים היום בישראל מופעלים על ידי גופים שונים וביניהם מרכזי חוסן, מערכת הבריאות (קופות חולים, בתי חולים, מרפאות בריאות הנפש, משרד הבריאות), עמותות, ביטוח לאומי, מערכות הרווחה, מערכות החינוך, ועוד.

רבים מתושבי ישראל נתונים בסיכון לפיתוח תחלואה נפשית הקשורה לאירוע משבר. לדוגמה, על-פי מחקר מדגמי שנערך בישראל ביחס לכ-1,000 נבדקים, עלה כי 9% מתושבי ישראל

סובלים מ-PTSD, וכ-2.6% סובלים מ-CPTSD.¹ מחקר מדגמי נוסף שנערך בישראל כחודש לאחר מתקפת החמאס ב-7 באוקטובר 2023 מצא כי 34% מהנשאלים סבלו מתסמינים פוסט-טראומטיים, כאשר הוערך שבקרוב 10-20% מהם יתפתח PTSD. בהנחה שמחקר מדגמי זה משקף את הציבור הישראלי, עולה כי מאות אלפי ישראלים מצויים בסיכון לפיתוח תחלואה נפשית בעקבות מצב החירום.²

הצורך

כפי שעלה מהסקירה לעיל, הצורך בשירותי בריאות נפש ממוקדי טראומה הוא גדול, ואולם, מערכת בריאות הנפש בישראל מתמודדת היום עם קשיים ואתגרים רבים. בין האתגרים שעלו בשנים האחרונות ניתן למנות תקצוב בלתי מספק, מחסור חמור בכוח אדם, פערים במידע, נגישות בלתי מספקת לשירות בקהילה, חוסר יכולת של המערכת להתמודד עם עליה בביקוש לטיפול ושיקום נפשיים (כפי שקרה, למשל, בעת משבר הקורונה), ועוד.³ **מבין האתגרים הרבים של המערכת בולטים במיוחד האתגרים בתחום הילדים והנוער שכן לצד כל זה, מתן מעני טיפול, תמיכה ושיקום בקהילה**

לאוכלוסייה זו אינו מעוגן בדבר חקיקה, ומשכך – שירותים אלו נמצאים בחוסר משמעותי.⁴

על רקע כל אלה בולטים הצרכים והאתגרים של אוכלוסיית הילדים, הנוער, והצעירים בישראל. ככלל, שיעור הילדים והמתבגרים בעולם אשר חווים קשיים נפשיים הוא גבוה במיוחד, ועומד על 10%-20%. פרק הזמן בו מופיעים קשיים נפשיים באופן השכיח ביותר הוא בגילאי 12-25, כאשר עד גיל 14 מתפתחות כמחצית ממחלות הנפש.⁵ תקופות משבר מביאות עמן אתגרים נוספים ועלייה בקשיים אלו, כפי שנלמד בשנת מגפת הקורונה.⁶ בעיבוד שערך מכון ברוקדייל לנתוני משרד החינוך, עלה כי **בשנים 2018-2022 נרשמה עליה של 108% במספר התלמידים שמוכרים במשרד החינוך כבעלי הפרעות נפש קשות.**⁷

¹ Menachem Ben-Ezra, "Posttraumatic stress disorder (PTSD) and complex PTSD (CPTSD) as per ICD-11 proposals: A population study in Israel", **Depression and anxiety** (2018).
² ד"ר דניאל פיינגולד, פרופ' דנה צור ופרופ' יובל נריה (2023).

³ ראו ד"ר רוני בלנק, "מערך הסיוע הנפשי במלחמת חרבות ברזל: תמונת מצב ונקודות לדיון", **מרכז המחקר והמידע של הכנסת** (2023); בנוסף, ראו דו"ח **קואליציית ארגוני בריאות הנפש** "כלכלת בריאות הנפש בישראל: תמונת מצב, השוואה בינלאומית, היקף והרכב רצויים, אתגרים והמלצות" (2023) (להלן: "דו"ח הקואליציה"); דו"ח מכון אדווה (2023); המועצה הלאומית לבריאות הנפש, "דו"ח מסכם: תת הוועדה בנושא הפערים בשירותים הקהילתיים ברפורמה לבריאות הנפש" (2019) (להלן: "דו"ח לוריא, 2019"); מבקר המדינה, "משרד הבריאות: היבטים ברפורמה להעברת האחריות הביטוחית בבריאות הנפש" (2020).
⁴ הילה רימון-גרינשפן וליטל ברלב, "מענים לילדים ונוער עם קשיים נפשיים ורגשיים: מיפוי שירותים וסוגיות מדיניות", מכון ברוקדייל (2023) (להלן: "ברוקדייל, 2023").

⁵ G de Girolamo, J Dagani, R Purcell, A Cocchi, P D McGorry, "Age of onset of mental disorders and use of mental health services: needs, opportunities and obstacles", **Epidemiology and Psychiatric Sciences** (2012); ברוקדייל, 2023.

⁶ ראו, למשל, נוי דלי ובר סופר "השפעות הרגשיות של הקורונה על ילדים ונוער: נתונים מישראל ומהעולם", **משרד החינוך, לשכת המדען הראשי** (2021).

⁷ ברוקדייל, 2023.

האתגרים הרבים שיוצרים ימי הלחימה בהם ישראל מצויה מאז ה-7 באוקטובר צפויה אף היא להביא לגל קשיים רגשיים ונפשיים של ילדים, בני נוער וצעירים בישראל, **בייחוד כאלו הקשורים לטראומה.**

נוכח אתגרי מערכת בריאות הנפש לספק מענים הולמים לאוכלוסיית הנוער והצעירים, ובשל הסיכון המוגבר של אוכלוסייה זו לפתח קשיים נפשיים, ובפרט העלייה הצפויה באתגרים הקשורים לטראומה לאור מלחמת חרבות ברזל, הוחלט בקרנות הביטוח הלאומי להשקיע בפיתוח מענים חדשניים לנוער וצעירים, אשר יהיו מיועדים לאוכלוסייה מגיל 12 ועד גיל 21 וכן לבני משפחותיהם.

קבלת מענים אלו במסגרת קהילתית, להבדיל מקבלת שירותים במסגרות מוסדיות כגון אשפוז במחלקה פסיכיאטרית, בעלת ערך אף היא. החשיבות של קבלת שירותים בקהילה קיבלה ביטוי בישראל במסגרת הרפורמה בבריאות הנפש (שנת 2015), אשר הסדירה את אחריותן של קופות החולים לספק שירותי בריאות נפש במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי. מתן שירותים בקהילה מאפשר להשאיר את הנוער/הצעירים בסביבתם הביתית ובמסגרות חייהם, ובכך נשמר רצף שגרת החיים. בנוסף, במסגרת ניתוח צרכים נמצא כי יש להעלות את ההוצאה הציבורית להפעלת שירותים בקהילה.⁸ **אשר על כן, הוחלט כי המענים שיפותחו במסגרת קול קורא זה יתמקדו במענים אשר ניתנים בקהילה.**

כפי שצוין לעיל, מענים בתחום הטראומה נעים על ציר, החל ממעני פיתוח וקידום חוסן, ועד מעני שיקום – אשר ניתנים לרוב לצד מעני טיפול או אחריהם. **מבין סוגי המענים, הוחלט בקרנות הביטוח הלאומי להתמקד בפיתוח מענים ראשוניים וכן מעני טיפול ושיקום.** להלן יוגדרו סוגי מענים אלו, וכן יפורט הרציונל שבהחלטה להתמקד בהם.

א. מענים ראשוניים:

הגדרה: מענים להתערבות מוקדמת ומניעת התפתחות מצבים כרוניים למי שחוו אירוע משברי.

הרציונל: ככלל, ישנו ערך גבוה בקבלת מענה ותחילת טיפול בקשיים נפשיים סמוך ככל הניתן לאירוע הטראומטי, כדי למנוע מתסמיני הפוסט-טראומה להפוך למצב נפשי כרוני ומתמשך. במחקר שערך מכון ברוקדייל בעניין מעני בריאות הנפש לילדים ונוער, צוין כי אבחון מוקדם והתערבות מוקדמת "מכונים בספרות" חלון הזדמנויות" בלתי הפיך לטיפול בקשיים נפשיים ורגשיים בקרב בני נוער וצעירים.⁹

⁸ דו"ח הקואליציה, 2023.
⁹ ברוקדייל 2023. ראו גם Fusar-Poli, P. "Integrated mental health services for the developmental period (0 to 25 years): A critical review of the evidence", *Frontiers in Psychiatry* (2019)

מעני טיפול ושיקום:

הגדרה: מעני טיפול נועדו להתמודד עם האתגר הנפשי, להפחית סימפטומים ולסייע למתמודד/ת לחזור לתפקוד תקין. מעני השיקום נועדו לתת מענה לאתגרים הנוספים שחווים המתמודדים כתוצאה מהמצב הנפשי, ובכך לסייע להם להשתלב מחדש בקהילה ולהביא לשיפור איכות חייהם.

הרציונל: אתגרי מערכת בריאות הנפש הם רבים, וביניהם העדר מענים טיפוליים מותאמי גיל או תרבות או רגישויות נוספות וכן העדר תוכניות שיקום בקהילה. מחקר ישראלי משנת 2023 מעריך, לדוגמה, כי בשנת 2020 רק חמישית מהזכאים לשירותי שיקום בקהילה אכן קיבלו שירותים אלו (כ-30,000 קיבלו שירותים).¹⁰ העדר מענים טיפוליים מותאמים לנוער וצעירים חמור במיוחד, וכך גם העדר מענים שיקומיים בקהילה לאוכלוסייה זו. בהקשר זה יש לציין כי סל השיקום, אשר ניתן בישראל למתמודדי נפש בעלי נכות של 40% ומעלה, חל מגיל 18. בהעדר מענים בקהילה, ניתן טיפול שאינו בהכרח מותאם לצרכים ובתוך כך אשפוזים פסיכיאטריים ושהות פנימיות פוסט-אשפוזיות.¹¹

תוצאות רצויות

התוצאות המרכזיות של התכניות שיפותחו במסגרת קול קורא זה הן צמצום המקרים בהם מתפתחים מצבים נפשיים קליניים כתוצאה מחשיפה לאירוע טראומטי, וכן קידום הטיפול והשיקום בקהילה של מי שמתמודדים עם מצב נפשי הקשור לטראומה. לצורך כך, מכון הקול הקורא למטרות הבאות:

- קידום ופיתוח המענים בקהילה בתחום הטראומה לנוער וצעירים בגילאי 12-21, כחלק מקידום מערך בריאות הנפש לאוכלוסייה זו.
- קידום ופיתוח מענים ראשוניים לקבוצת גיל זו, אשר יסייעו בצמצום התפתחות משברים נפשיים הקשורים בטראומה.
- קידום ופיתוח מעני טיפול ושיקום לקבוצת גיל זו, אשר יסייעו למתמודדים עם ביטויי המצב הנפשי ויתמכו בשילובם מחדש בקהילה.
- ליווי, תמיכה, הדרכה וטיפול בבני המשפחה של קבוצת גיל זו.

להלן יפורטו הרכיבים והמידע הנדרשים בתכניות המוצעות. יובהר, כי התוצאות הרצויות המפורטות במסמך זה הן ברמת "מאקרו". לכל תוכנית ישנן התוצאות הייחודיות לה, אשר תלויות באוכלוסיית היעד, במיקום הגאוגרפי, בשיטת הפעולה, במטרות הארגון, וכולה. משכך, לכל תוכנית או שירות שיוגשו במסגרת קול קורא זה, יש להגדיר את התוצאות

¹⁰ U Aviram, M Lachman, A Ifergan, "The Israeli Law for the Rehabilitation in the Community of Persons With Psychiatric Disabilities: Achievements and Challenges", *Psychiatric Rehabilitation Journal* (2023); ראו גם ד"ח לוריא, 2019.
¹¹ ברוקדייל, 2023.

הספציפיות הצפויות מהצלחת התוכנית, וכן את אופן מדידת התוצאות. בנוסף, כיוון שמטרת הקול הקורא הוא לתמוך בחדשנות, תידרש בכל תוכנית הבהרה מהו רכיב החדשנות הקיים בה, וכיצד הוא עונה על צורך או העדר הצורך, כפי שיובהר להלן.

מענים ראשוניים:

התוצאות הרצויות: סוג התוצאות המבוקשות במסגרת תכניות אלו הן ירידה בשיעור המפתחים תחלואה נפשית (למשל, מעבר לשלב הכרוני של PTSD), שיפור וצמצום בתסמינים הפוסט-טראומטיים, תפקודיות (התמדה בבית הספר, פעילות פנאי), וכולה.

התוכניות: התוכניות שיוגשו אינן מוגבלות בדרכי ההתערבות ובשיטת ההפעלה, ככל שהתוצאות המצופות עונות על המסגרת התוצאתית שהוגדרה לעיל. רכיבי ההתערבות יכולים לכלול, בין היתר:

- טיפול ריגשי פרטני או קבוצתי
- ייעוץ
- הדרכת הורים
- חונכות, מנטורינג, ועוד.

תכניות אלו יכולות לכלול הדרכה ונרמול תגובות אופייניות לאחר משבר, בניית אסטרטגיה להתמודדות עם משבר, תמיכה סוציאלית וכו'. רכיבים אלו נועדו לדוגמה בלבד ואינם מהווים רשימה סגורה של תכניות ושירותים.

מעני טיפול ושיקום:

התוצאות הרצויות: הקלה בסימפטומים הקליניים, עליה בהתמודדות עם תסמיני המצבים הנפשיים, שילוב בקהילה (לימודים, תעסוקה, השתתפות בהכשרות, וכו'), עליה באיכות החיים, עליה ברמת העצמאות בהתנהלות היומיומית ועוד.

התוכניות: התוכניות אשר יוגשו במסגרת זו אינן מוגבלות בדרכי ההתערבות ובשיטת ההפעלה, התוכניות שיוגשו אינן מוגבלות בדרכי ההתערבות ובשיטת ההפעלה, ככל שהתוצאות המצופות עונות על המסגרת התוצאתית שהוגדרה לעיל. רכיבי ההתערבות יכולים לכלול, בין היתר:

רכיבי ההתערבות יכולים לכלול, בין היתר:

- טיפול נפשי פרטני ו/או קבוצתי (אין עדיפות למודל טיפול או לפרקטיקה טיפולית מסוימים, ובלבד שקיים בו רכיב של חדשנות)
- הדרכה תעסוקתית ושילוב בתעסוקה
- טיפול משפחתי
- סדנאות וכישורים חברתיים

- מעגלי תמיכה ייעודיים למתמודדים עם PTSD או תחלואה נפשית אחרת, ועוד.

לצורך ההגשה, אנא פרטו את הרכיבים הבאים:

- א. רכיבי תכנית ההתערבות עבורה מבוקשה התמיכה. בתוך כך, יש לפרט:
 - תיאור כללי של התוכנית
 - מיקוד קהל היעד: לפי מיקוד גאוגרפי/גיל/מגדר/מיעוטים/אופי האירוע הטראומטי/מיקודים אחרים
 - מספר משתתפים בנקודת זמן ובשנת ההפעלה
 - המלצה על מודל לגיוס משתתפים/ות לתוכנית
 - הפלטפורמה/המיקום בו יש להפעיל את השירותים או התוכניות (פלטפורמה דיגיטלית/טלפונית, וככל שמדובר במפגשים פיזיים, האם נדרשת סביבה בעלת מאפיינים ספציפיים)
 - משך הפעילות
 - ההכשרה הנדרשת מאנשי המקצוע לצורך העברת התוכניות, לרבות הצורך בקבלת הכשרה ייעודית.
 - ב. **מדדי הצלחה.** בתוך כך, יש לפרט מהם מדדי התוצאה של התוכנית (אילו מדדים יאפשרו לנו לדעת שהתוכנית הצליחה?)
 - ג. **חדשנות.** במסגרת רכיב זה יש להבהיר מדוע התוכנית המוצעת היא חדשנית, ומהו הצורך עליו עונה התוכנית. ככל שהתוכנית מתבססת על מודל קיים (בישראל או בעולם), אנא ציינו כן. בנוסף, ככל שהתוכנית נדרשת לפעול תחת רגולציה מסוימת, אנא ציינו כן. בתוכניות שייבחרו במסגרת קול קורא זה ייערך תהליך דיוק וחיידוד של מדדי ההצלחה, הגדרת שיעור ההצלחה הצפוי מהתוכניות, וכן מערך הערכה ומדידה של אפקטיביות התוכניות.
- מובהר כי קרנות הביטוח הלאומי יבצעו מדידה רציפה של איכות ואפקטיביות התוכניות והשירותים שיייתמכו בקול קורא זה, מתוך מטרה לקיים שיח תוצאתי ומבוסס נתונים לצורך שיפור התוכניות ודיוק המענים, והשגת תוצאות השירות הרצויות כפי שיוגדרו לכל אחת מהתוכניות הנתמכות.

הסיוע שאנחנו מעניקים

1. הסיוע יינתן בהתאם לאבני הדרך להתקדמות הפרויקט אשר יעוגנו בהסכם.
2. מתן הסיוע מותנה באישור ועדת הקרן ובאישור השר הממונה.

גובה הסיוע

1. השתתפות הקרן במימון התוכנית תהיה בטווח שבין 800,000 - 2,000,000 ₪, מתוך תקציב שיוגש לתקופה של עד 60 חודשים.
2. שיעור הסיוע המרבי נקבע בהתאם לאשכול החברתי-כלכלי של היישוב בו פועלת התוכנית.
 - יישובים המדרגים באשכול 1-3 יקבלו סיוע של עד 90% מעלות התוכנית או עד 2 מיליון ש"ח (הנמוך מביניהם).
 - יישובים המדרגים באשכול 4-7 יקבלו סיוע של עד 80% מעלות התוכנית או עד 2 מיליון ש"ח (הנמוך מביניהם).
 - יישובים המדרגים באשכול 8-10 יקבלו סיוע של עד 70% מעלות התוכנית או עד 2 מיליון ש"ח (הנמוך מביניהם).
 - **מגיש ההצעה המפעיל** תכנית ברשות מקומית/ מועצה מקומית/ מועצה אזורית יקבל סיוע בהתאם למדרג האשכולי הכלכלי חברתי של הרשות/ מועצה בה תופעל התכנית.
 - **מגיש ההצעה המפעיל** תכנית ביותר מיישוב אחד או יותר, או בפריסה ארצית, יקבל סיוע של עד סיוע של עד 80% מעלות התוכנית או עד 2 מיליון ש"ח (הנמוך מביניהם).
3. התקורה הכוללת המשולמת:

התקורה הכוללת עבור הפעילות - לא תעלה על 2% ותכלול הוצאות משרדיות, כגון: הדפסות, חומרי משרד מתכלים וכדומה. לא יאושר תקציב בגין הוצאות אלה בנוסף לתקורה.

התקורה הכוללת עבור כוח האדם המועסק ביחסי עובד-מעביד - לא תעלה על 5% ותכלול את כל ההוצאות המנהליות עבור כוח האדם. לא יאושר תקציב בגין הוצאות אלה בנוסף לתקורה.
4. תקציב יוגש בהתאם לכללים המופיעים במסמך התקציב המצורף לטופס הגשת הבקשה ויכלול בין היתר התייחסות להוצאות כוח אדם, הוצאות ישירות בגין הפעילות מול אוכלוסיית היעד וכן מספר המשתתפים הצפויים.
5. התקציב יוצג במונחים הניתנים למדידה, כגון יחידות תמחור או שעות עבודה. בתקציב יוגדרו אבני דרך ותוצרים הקשורים להשגת המטרות ויעדי הפרויקט.
6. הביטוח הלאומי שומר לעצמו את הזכות לעדכן את מסגרת התקציב בקול הקורא, בהתאם לצרכי החירום המשתנים.

7. התקציב הכולל לקול קורא זה כפי שאושר בוועדות הקרן עומד על כ- 22 מיליון ₪. סכום זה יכול להשתנות בהתאם לכמות הבקשות שתתקבל ושיקולים תקציביים, בכפוף להחלטת הוועדות.

תהליך בחינת הבקשות:

פירוט על התהליך ראו בפרקים הבאים.

לוח זמנים לבחינת הבקשות

לוח הזמנים עשוי להשתנות בהתאם למספר הבקשות שיוגשו.

נושא	מועד	פירוט והערות
פתיחת קול קורא להגשת בקשות	21/01/2024	יש להגיש הבקשות באופן מקוון, כולל המסמכים הנלווים הנדרשים, באמצעות במערכת מפת"ח
כנס הסברה והדרכה	08/02/2024	הכנס יתקיים בזום, בין השעות 10:00 - 11:30 בהרשמה מראש
מועד אחרון לשאלות/הבהרות	13/02/2024	לשאלות והבהרות יש לפנות בדואר אלקטרוני לכתובת המייל simach@nioi.gov.il לא יאוחר מהמועד המצוין.
מועד פרסום תשובות/הבהרות	18/02/2024	התשובות או ההבהרות שיינתנו לשאלות, יפורסמו באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי/קרנות/בקשות לסיוע וקולות קוראים.
מועד סיום הגשת הבקשות	20/02/2024 בשעה 13:00	בקשה אשר לא תגיע עד מועד זה לא תטופל. באחריות המגישים לוודא קבלת מייל מהמערכת המאשר את הגשת הבקשה.
תשובות לבקשות שנדחו על הסף	28/03/2024	הודעת דואר אלקטרוני תישלח למגיש הבקשה אשר בקשתו תדחה על הסף*.
תשובות לבקשות שנדחו עקב דירוג נמוך/ מעבר לבדיקת עומק	30/04/2024	יבוצע דירוג על סמך ציוני מדדי האיכות וההעדפות. מגיש הבקשה יקבל מייל על מעבר לשלב הבא או דחיית הבקשה עקב דירוג איכות נמוך*. עד שלב זה בחינת הבקשות תתבצע על פי הבקשה הכתובה בלבד.
עדכון וטיוב סופי של הבקשה והבאה להחלטת הועדה	31/07/2024	לאחר סיום בדיקת עומק של הבקשה (הצגת הפרונטלית, וככל שיידרש הצגת חומרים כתובים נוספים, עריכת סיור/ביקור בשטח ועוד), בקשות שימצאו מתאימות יעברו תהליך טיוב, עדכון והגשה סופית לדיון בוועדת הקרן.
חתימה על הסכמי סיוע	חודש מיום אישור הועדה ולא יאוחר מיום 30.09.2024	הארגון יידרש לחתום על הסכם אשר יכלול, בין היתר, התחייבויות בגין: עיגון אבני דרך לפרויקט, אופן פריסת התשלומים, פרסום, מחקר ובקרה.

*הגשת ערעור בכל שלב תבוצע בכתב, תוך 7 ימים מיום קבלת התשובה, ורק בצרף נימוקים ו/או מסמכים רלוונטיים.

מדדי בחינת הבקשות

בקשות שיעמדו בתנאי הסף ייבחנו על פי מדדי איכות התוכנית וההעדפות, כמפורט להלן:

1. ציון מעבר במדדי בחינת הבקשות הינו 3 נקודות (בסולם 1-5). בקשות, שהציון המשוקלל שלהן יהיה פחות מציון המעבר, יידחו.
2. בקשות יועברו לאישור ועדת הקרן בהתאם לציון המשוקלל, ובהתחשב בבשלות התוכנית לביצוע. בקשות שקיבלו ציון משוקלל נמוך יחסית, גם אם גבוה מציון המעבר המינימלי, יידחו בהתאם למגבלת התקציב שהוגדר לקול קורא.
3. **היתכנות ויישומיות**, היתכנות למימוש הפרויקט, לרבות: החסמים במימוש הפרויקט ידועים, מנוהלים והוקצה כח אדם מתאים לטיפול בהם. (20%)
4. **הצורך בתכנית והערך המוסף** (חדשנות/מניעה), לרבות: הגדרה מדויקת וברורה של הצורך ובחינת היעדר/מיעוט מענים אחרים בסביבה לצורך המוגדר (על התכנית להשלים או להשתלב עמם). טווח ההשפעה שמבקשת התכנית להשיג, כלים יצירתיים וחדשנים, שימוש בפרקטיקות מותאמות לאוכלוסייה. (20%)
5. **איכות הגוף המפעיל**, לרבות: דגש על ניסיון קודם ומומחיות בתחום השירות לאוכלוסיית היעד. הימצאותן של תשתיות מקצועיות, אנושיות, ארגוניות, פיננסיות ופיזיות להפעלת התכנית וניהולה באמצעות מסד נתונים מתאים המאפשר מדידה והערכה. שיתופי פעולה בין ארגונים יבואו לידי ביטוי באיכות הגוף המפעיל. (45%)

העדפות:

1. **תכניות המיועדות לקבוצות ייחודיות** מסוימות הנמצאות בסיכון גבוה ו/או בהדרה (5%)
2. תכניות הכוללות רכיבים של **עבודה קבוצתית** (5%)
3. תכניות הנותנות **מענה ארצי** או המופעלות **בפריסה ארצית** (5%)

****מאפיינים נוספים על ידי קביעת הוועדה, לרבות: המוסד שומר לעצמו את הזכות למתן מענה למקרים חריגים ומנומקים בשיעור של 15% בכל מרכיבי הקול קורא ובתנאי שהגוף מגיש ההצעה עבר את תנאי הסף וציון איכות המינימלי כמפורט להלן, וזאת בשל צורך אשר יובא לידי ביטוי בנסיבות מיוחדות כגון: שירות יחיד באזור ו/או למגזר מסוים ו/או שירות המיועד לאנשים עם מוגבלות קשה מאוד. (15%)**

יש שאלות?

1. מומלץ להיעזר [במדריך להגשת בקשות](#) בנוגע לאופן מילוי טופס הבקשה. המדריך כולל הסברים ודוגמאות שיקלו עליכם למלא את הטופס באופן מדויק. הקפדה על מילוי מדויק של סעיפי הטופס המקוון תקצר תהליכים ותאפשר לנו לקבל תמונה טובה יותר של הפרויקט המוצע.
2. לשאלות אודות הקול קורא יש לפנות בדואר אלקטרוני לכתובת: simach@nioi.gov.il
3. התשובות או ההבהרות שיינתנו לשאלות יפורסמו באתר האינטרנט של המוסד לביטוח לאומי.
4. ראו לעיל (לוח זמנים לבחינת הבקשות) את המועדים לשאלות ופרסום תשובות.
1. לשאלות טכניות הנוגעות לשימוש [במערכת מפת"ח](#) ניתן לפנות לתמיכה הטכנית בכתובת fundss@nioi.gov.il נא השאירו פרטים ומספר טלפון לחזרה. כמו כן, כדאי להיעזר ב[סרטון הדרכה על בקשת בקשות במערכת המקוונת](#).
5. [הירשמו כאן](#) לקבלת עדכונים ולכנס חשיפה, כדי לדעת כל מה שצריך על קול קורא זה.

הערות כלליות

1. כל ארגון רשאי להגיש בקשה אחת בלבד במסגרת הקול הקורא.
2. כחלק מתהליך הבדיקה, יתקיימו פגישות וקבלת הבהרות בנוגע לבקשה וכן בירור וקבלת חוות דעת מאנשי המקצוע במשרדי הממשלה הרלוונטיים. לבקשות שיתקדמו בתהליך, יתכן וידרשו עדכונים ותיקונים סופיים.
3. מתן הסיוע מותנה באישור:
4. וועדות המוסד לביטוח הלאומי, שר הרווחה והשירותים החברתיים ומגבלות התקציב.
5. סיוע הקרנות הינו בכפוף להוראות חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, התקנות שהותקנו מכוחו והתקנונים של כל קרן, ובכל מקום בו תימצא סתירה בין הכתוב במסמך זה לבין הוראות החוק ו/או התקנות ו/או התקנונים – יגבר הקבוע בחוק, בתקנות ובתקנונים.
6. יובהר כי המוסד לביטוח לאומי אינו מתחייב לקבל ו/או לממן כל בקשה שהיא.

הרחבה על רציונל ומקורות נוספים

1. קרנות הביטוח הלאומי רשאיות לעשות שימוש בנתונים שיאספו על ידי שותפי ההפעלה וכן בתהליכי ההערכה והמדידה לצרכים הבאים:
2. בחינת עמידת השותפים ביעדים התוצאתיים שהוגדרו לכל תוכנית
3. ניהול שיח עם השותפים למען שיפור וטיוב השירותים והתוכניות
4. יצירת תמריצים על השגת התוצאות שנקבעו לתוכנית
5. פרסום תוצאות המדידה

6. כבסיס להחלטה להארכת ההתקשרות ולסיום התקשרות
7. כבסיס להחלטה לגבי התקשרויות עתידיות למתן שירותים נשוא קול קורא זה או שירותים נוספים.
8. הרחבה על רציונל ומקורות נוספים.